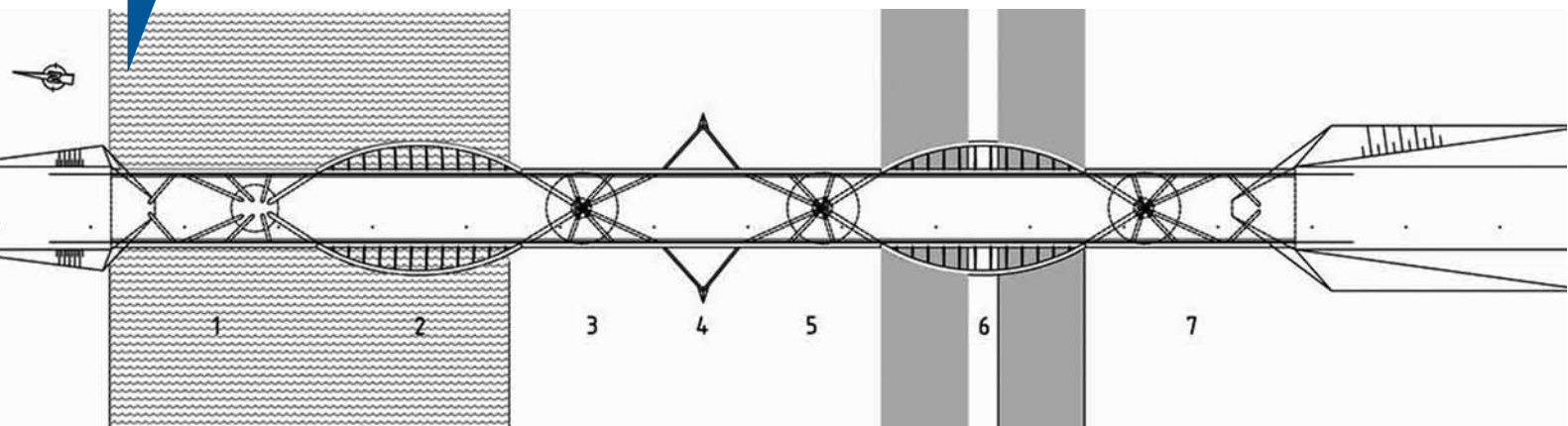

VLINDERBRUG ZAANSTAD

ir. Syb van Breda, architect BNA

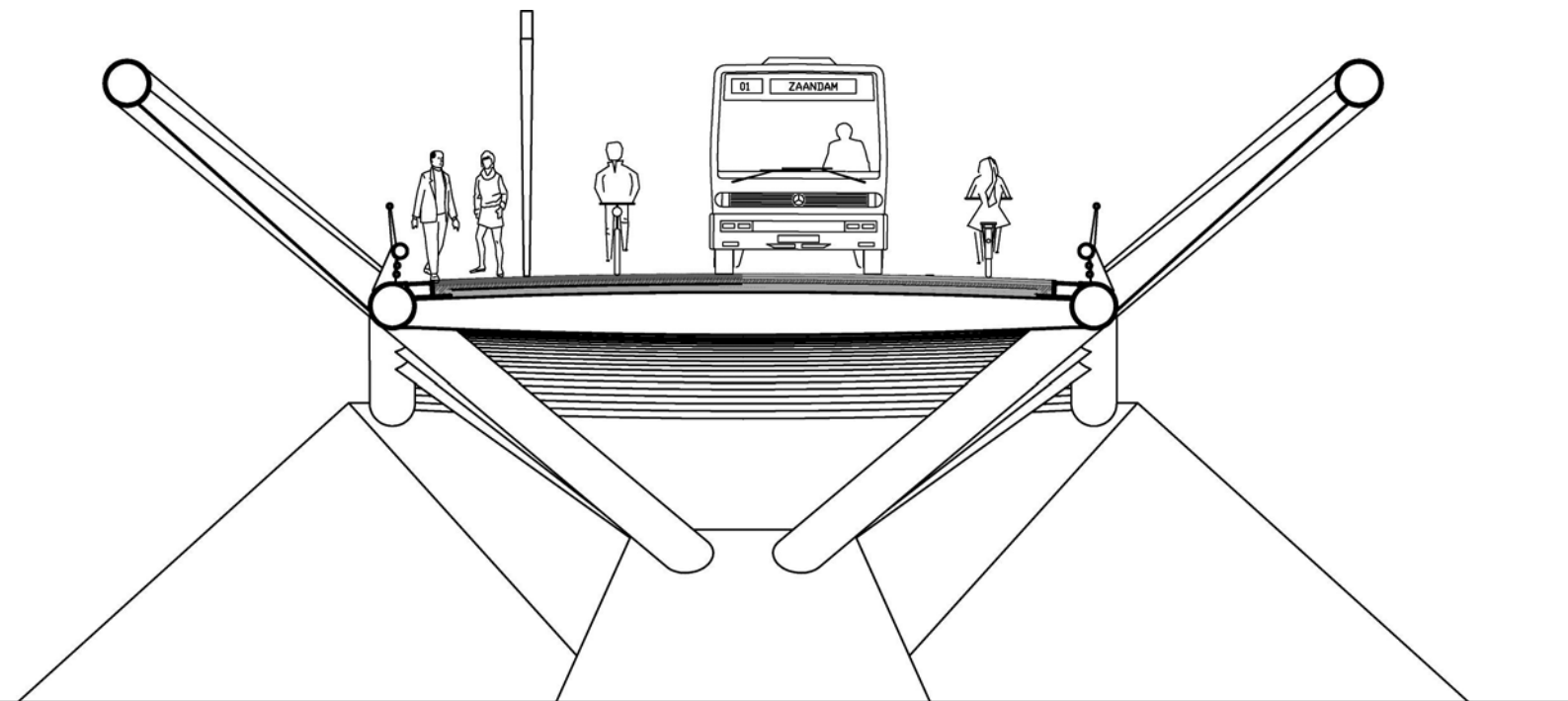

In opdracht van de gemeente Zaanstad is een ontwerp gemaakt voor een brug over de Thorbeckeweg en de Zuidervaart ten behoeve van een snelle verbinding voor het openbaar vervoer tussen het centrum van Zaanstad en het centraal station in Amsterdam. Tevens verschaft deze Vlinderbrug een kruisingsvrije passage aan voetgangers en fietsers over de Thorbeckeweg en de Zuidervaart. De locatie is prominent, de Thorbeckeweg is één van de belangrijke invalswegen van Zaanstad, tussen de A7 en de Zaan. Op deze plek lag tot 2003 een voetgangersbrug, de zogenaamde 'Kippenbrug'. Toen het besluit was gevallen om deze brug te vervangen ten behoeve van de busverbinding, is van de gelegenheid gebruik gemaakt om ook het ambitieniveau flink te verhogen. De Kippenbrug is getransformeerd tot Vlinderbrug, licht en rank over water en weg, een opvolging van knopen en buiken, waarmee constructieve logica gekoppeld wordt aan architectonische elegantie. Met het ontwerp werd eind 2001 begonnen en de bouw van de brug startte eind 2002.

De brug werd eind 2003 opgeleverd.

Er werd samengewerkt met constructieadviseurs en projectmanagers van Witteveen + Bos uit hun vestiging in Amsterdam.

De Vlinderbrug ligt op een prachtige plek, vlakbij de afslag van de A7, over de grote invalsweg de Thorbeckeweg en de Zuidervaart, maar zeker ook het groengebied met fraaie volgroeide populieren tussen weg en Vaart. Dit was een plek die vroeg om een brug met allure, een poort van Zaanstad. Zoals eigenlijk altijd met bruggen wordt hij op twee verschillende manieren beleefd: door degenen die eronder doorgaan en degenen die eroverheen gaan. Voor automobilisten (degenen die eronderdoor gaan) is de symmetrische boog over de weg al van ver te zien, op kortere afstand blijkt de brug echter asymmetrisch te zijn, aan de zuidelijke zijde gaat de brug snel over in een talud, maar aan de noordelijke zijde blijkt er nog een tweede boog over het water te scheren. De brug zorgt er hiermee voor dat de Zuidervaart voor automobilisten

waarneembaar wordt en dat de brug verrassend veel groter blijkt te zijn dan van verre wordt verwacht. Voor de voetgangers, fietsers en buschauffeurs levert de brug vooral een prachtige reis op. Het hele traject is 300 meter lang en wordt gekenmerkt door een rustige stijging en daling (goed toegankelijk voor invaliden) en een afwisseling van weidse blikken over de weg en het water en de relatieve beslotenheid van de passage door het groengebied. De architectuur van de brug is een weerspiegeling van constructieve logica: de overspanningen zijn klein waar dat kan en groot waar dat moet en waar dat ook visueel het meest oplevert. In de langs richting is de brug geconcipeerd als een stelsel van knopen en buiken. De elegant uitzwaaiende bogen lopen door onder het dek en geven daarmee de indruk dat de brug eerder wordt vastgehouden aan de grond dan dat hij wordt ondersteund. In eerste instantie was het de bedoeling dat deze brug "sober en doelmatig" zou worden uitgevoerd, maar de gemeente vond dat een prominente plek als deze

meer verdiende, een brug onder architectuur ontworpen. Hiertoe is het budget met 20% verhoogd en is Royal Haskoning uit een architectenselectie gekozen als architect voor het werk. Het verhoogde budget is bewust ingezet. Wij hebben ervoor gekozen om geen onnodige constructieve krachttoeren uit te halen zoals enorme overspanningen of moeilijk doenerij met onnodige tuien, maar de verfijning te zoeken in de materialisering en afwerking. Fraai gedetailleerde stalen leuningen, een speciaal voor deze brug ontworpen esthetisch verantwoorde vangrail, hoogwaardig beton en minimalistische lantarenpalen bepalen het beeld.

Projectgegevens

Opdrachtgever: Gemeente Zaanstad
 Disciplines Royal Haskoning
 Ontwerpteam: ir. Syb van Breda, architect BNA
 ir. René Rijkers, architect BNA
 Oplevering: 2003